ROCZNIKI POLSKIEGO TOWARZYSTWA MATEMATYCZNEGO
Seria II: WIADOMOŚCI MATEMATYCZNE XII (1969)

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

OD REDAKCJI

W pięćdziesięciolecie istnienia Polskiego Towarzystwa Matematycznego

Pięćdziesiąt lat mija od chwili, gdy skromne zebranie kilkunastu matematyków pasjonujących się pracą twórczą dało początek lokalnemu stowarzyszeniu, które wkrótce przekształciło się w organizację ogólnokrajową, w Polskie Towarzystwo Matematyczne. Objęło ono swym zasięgiem wszystkie ośrodki, gdzie istniała praca badawcza. W tym samym czasie powstaje polska szkoła matematyczna. Rozwój jej został umożliwiony przez odzyskanie niepodległości, a niepoślednią rolę w tym odegrało Towarzystwo, które organizowało kontakty międzyośrodkowe, zjazdy, a w niektórych oddziałach systematyczne, cotygodniowe posiedzenia o wysokim poziomie referatów na temat nowych, własnych osiągnięć.

Agresja hitlerowska przerwała ten stały rozwój. W latach wojny część naszych kolegów walczyła i ginęła na polach bitew, część cierpiała i ginęła w obozach, komorach gazowych, więzieniach. Inni w najtrudniejszych warunkach prowadzili tajne nauczanie uniwersyteckie, wykładając, egzaminując, nadając dyplomy magisterskie i promując na doktorów.

Gdy na zgliszczach powojennych zaczęło się odbudowywać nowe życie, Polskie Towarzystwo Matematyczne było siłą, która zjednoczyła niespełna pięćdziesięciu pozostałych w kraju przy życiu matematyków polskich. Towarzystwo oddało wszystkie swe możliwości na usługi odbudowywującej się ojczyzny i wykorzystując w racjonalny sposób duże środki oddane do dyspozycji przez Polską Rzeczpospolitą Ludową w najaktywniejszy sposób współpracowało przy odbudowie środowisk uniwersyteckich i politechnicznych, wykorzystało ocalałe swe zasoby dla stworzenia na nowo bibliotek matematycznych, umożliwiło wskrzeszenie przedwojennych i założenie nowych wydawnictw matematycznych. Towarzystwo zainicjowało również powstanie Państwowego Instytutu Matematycznego, dzisiejszego Instytutu Matematycznego Polskiej Akademii Nauk.

W okresie powojennym zmienił się charakter Towarzystwa. W miejsce szeregu luźnie ze sobą powiązanych oddziałów, znacznie różniących się charakterem, powstała nowa organizacja, ściśle wiążąca ogół polskich

matematyków pracujących naukowo, która rozszerzyła swą działalność o akcję popularyzacyjną i ściślejszą współpracę z nauczycielami szkół średnich.

Pragnąc uczcić dwie schodzące się rocznice, 50-lecie Towarzystwa i 25-lecie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, redakcja naszego pisma zwróciła się do wielu matematyków starszego pokolenia z prośbą o napisanie wspomnień, chcąc ukazać twórców polskiej szkoły matematycznej — jako uczonych i ludzi.

Uważając również, że poważny dorobek okresu powojennego w zakresie naszej matematyki wymaga na obecnym etapie pewnej analizy, zwróciliśmy się do wielu matematyków, głównie młodszego pokolenia, z prośbą o nadesłanie artykułów ukazujących ich osobisty pogląd na stan i możliwości rozwoju w Polsce niektórych dyscyplin.

Zaproszenie redakcji spotkało się z przychylnym przyjęciem i część osób nadesłała już artykuły na powyższe tematy. Zeszyt niniejszy obejmuje nadesłane dotychczas materiały. Liczymy na dalszą współpracę naszych kolegów zarówno w zadaniu kompletowania materiałów do historii polskiej szkoły matematycznej, jak i w dyskusji nad potrzebami naszej matematyki.